

Úřad pro dohled
nad hospodařením
politických stran
a politických hnutí

Kounicova 688/26
602 00 Brno
ID DS: psn9irb
podatelna@udhpsh.cz
<https://www.udhpsh.cz>

UKPSX0013XKR

NEZÁVISLÍ

IČO 60458399
Raisova 1066/6
709 00 Ostrava

ID DS: **7d3t3ai**

Sp.zn.: S-UDH-01545/2023 ČÚ
Naše č.j.: UDH-00525/2024 Vaše č.j.: _____ Dne: 19.03.2024
Vyřizuje: _____ Tel.: _____
E-mail: _____

Protokol o kontrole

podle § 12 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*kontrolní řád*“)

Označení kontrolního orgánu

Úřad pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí (dále jen „*Úřad*“), IČO 05553466, sídlo: Kounicova 688/26, 602 00 Brno, ID DS: psn9irb

Označení kontrolujících osob

A.P., členka Úřadu, číslo průkazu člena _____ (vedoucí kontrolní skupiny);
M.S., číslo průkazu pověřeného zaměstnance _____ (členka kontrolní skupiny);
V.Z., číslo průkazu pověřeného zaměstnance _____ (člen kontrolní skupiny).

Právní předpisy vymezující pravomoc kontrolního orgánu k výkonu kontroly

§ 16f odst. 1 písm. a) zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o volbách do Parlamentu*“); § 19g odst. 1 písm. a) zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o sdružování*“)

Označení přizvané osoby, včetně důvodu jejího přizvání

Kontrola provedena bez přizvaných osob.

Označení kontrolované osoby

NEZÁVISLÍ, IČO 60458399, se sídlem Raisova 1066/6, 709 00 Ostrava

Označení předmětu kontroly

Financování volební kampaně před volbami do Senátu Parlamentu České republiky, konanými ve dnech 23.9. – 24.9.2022 a hospodaření politického hnutí v kalendářním roce 2022.

Kontrolní úkon, kterým byla kontrola zahájena a den jeho provedení

Doručení oznámení o zahájení kontroly č.j. UDH–01545/2023 kontrolované osobě dne 23.06.2023.

Poslední kontrolní úkon předcházející vyhotovení protokolu o kontrole a den jeho provedení

Poslední kontrolní úkon předcházející vyhotovení protokolu o kontrole nastal dne 19. 3. 2024, kdy ze strany Úřadu došlo k posouzení všech skutečností rozhodných pro vyhotovení protokolu o kontrole (úřední záznam č.j. UDH–00524/2024).

Použité zkratky a synonyma

Úřad, kontrolní orgán	Úřad pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí
VFZ 2022	Výroční finanční zpráva za rok 2022
NEZÁVISLÍ, politické hnutí, kontrolovaná osoba	NEZÁVISLÍ, IČO 60458399, se sídlem Raisova 1066/6, 709 00 Ostrava (dále jen „politické hnutí“ nebo „kontrolovaná osoba“).
Volební zákon	Zákon č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů
Zákon o politických stranách, zákon o sdružování	Zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů
Kontrolní řád	Zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole, ve znění pozdějších předpisů

Obsah

1. Předmět kontroly.....	5
2. Průběh kontroly	5
3. Rozsah kontroly a výchozí podklady kontroly.....	6
4. Skutečnosti bez kontrolního zjištění	12
4.1 Rozpor mezi výdaji na volby do Senátu 2022 ve výroční finanční zprávě za rok 2022 a na volebním účtu pro financování volební kampaně do Senátu v roce 2022.....	12
4.2 Kontrola splnění povinnosti dle § 17a zákona o sdružování	13
5. Kontrolní zjištění	15
5.1 Splnění povinnosti uvedené v § 16d odst. 5 volebního zákona	15
5.2 Splnění povinnosti podle § 18 odst. 5 zákona o sdružování	16
5.3 Kontrola darů a bezúplatných plnění přijatých v roce 2022, které byly přijaty v rozporu se zákonem.....	17
5.4 Splnění povinnosti podle § 16 odst. 6 volebního zákona	19
6. Další skutečnosti zjištěné v rámci kontroly	32
7. Shrnutí.....	36
Poučení	36

1. Předmět kontroly

Předmětem kontroly vedené Úřadem vůči kontrolované osobě bylo financování volební kampaně před volbami do Senátu Parlamentu České republiky, konanými ve dnech 23.9. – 24.9.2022 a hospodaření politického hnutí v kalendářním roce 2022.

2. Průběh kontroly

Kontrolní orgán provedl kontrolu kontrolované osoby dle § 5 odst. 2 písm. b) kontrolního řádu. Kontrola byla zahájena dne 23.06.2023, a to doručením Oznámení o zahájení kontroly, č.j. UDH-1545/2023 (dále jen „*oznámení o zahájení kontroly*“) kontrolované osobě. Předmětné oznámení obsahovalo mj. i žádost o osmi bodech k zaslání podkladů a vyjádření k provedení kontroly. K zaslání podkladů a vyjádření Úřad kontrolované osobě stanovil lhůtu 20 dnů od doručení oznámení, tj. do 13.07.2023.

Podklady a vyjádření byly na základě oznámení o zahájení kontroly od kontrolované osoby předloženy dne 31.08.2023 pod č.j. UDH-1863/2023. Úřad tyto podklady zanalyzoval a dospěl k závěru, že tyto je potřeba doplnit a upřesnit. Z tohoto důvodu kontrolní orgán dopisem ze dne 19.09.2023, č.j. UDH-1910/2023, informoval kontrolovanou osobu o pokračování kontroly a ve třech bodech ji vyzval k předložení vyžádaných podkladů a vysvětlení. K zaslání podkladů a vyjádření Úřad kontrolované osobě stanovil lhůtu 20 dnů od doručení oznámení, tj. do 23.10.2023 [za použití § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu].

Kontrolovaná osoba reagovala podáními doručenými dne 21.10.2023 pod č.j. UDH-2149/2023 (průvodní dopis a skeny darovacích smluv), pod č.j. UDH-2150/2023 (darovací smlouvy) a pod č.j. UDH-2151/2023 (darovací smlouvy) a dne 22.10.2023 pod č.j. UDH-2152/2023 (průvodní dopis a zpráva o financování volební kampaně a pod č.j. UDH-2153/2023 (printscreeny a darovací smlouva).

Poslední kontrolní úkon předcházející vyhotovení protokolu o kontrole nastal dne 19. 3. 2024 (viz úřední záznam č.j. UDH-00524/2024), kdy ze strany Úřadu došlo k posouzení všech skutečností rozhodných pro vyhotovení protokolu o kontrole.

3. Rozsah kontroly a výchozí podklady kontroly

V oznámení o zahájení kontroly č.j. UDH-1545/2023 ze dne 12.06.2023 byl rozsah kontroly stanoven takto:

1. Předložte zprávu o financování volební kampaně podle § 16d odst. 3 zákona o volbách do Parlamentu pro volby do Senátu Parlamentu České republiky konané v roce 2022.
2. Předložte veškeré volební účetnictví vedené podle § 16b odst. 2 zákona o volbách do Parlamentu, týkající se voleb do Senátu Parlamentu České republiky konaných v roce 2022. Veškeré účetnictví předložte v rozsahu specifikovaném ve stanovisku Úřadu č. 33¹, a to vč. reportu reklam na sociální síti Facebook pro všechny profily uplatněné v rámci volební kampaně. Návod, jak výpis získat, je součástí zmíněného metodického stanoviska.²
3. Dne 31.3.2023 jste Úřadu předložili výroční finanční zprávu za rok 2022 (pod č.j. UDH-01058/2023), ve které jsou v části II. uvedeny výdaje na volby do Senátu 2022 v hodnotě 1.382.897,41 Kč. Na volebním účtu pro financování volební kampaně do Senátu v roce 2022 číslo 2202188493/2010 jsou celkové výdaje v hodnotě 1.251.039,19 Kč. Vysvětlíte tento rozdíl.
4. Předložte kopie písemných smluv ke všem darům a bezúplatným plněním přesahujícím výši 1.000,-Kč přijatým v roce 2022.³
5. Předložte seznam darů a bezúplatných plnění přijatých v roce 2022, které jste následně kvalifikovali jako přijaté v rozporu se zákonem a jako takové jste je nebo jejich hodnotu vrátili dárce nebo odvedli do státního rozpočtu. Předložte výpisy z účtů s vyznačenými předmětnými vratkami.
6. Předložte Úřadu elektronicky a ve strojově čitelné podobě kompletní výpis z vašeho provozního účtu číslo [REDAKCE] za rok 2022.
7. Formou vyplnění přiložené tabulky předložte Úřadu seznam veškerých čísel bankovních účtů, které jste v roce 2022 používali. V případě, že jste používali např. dva nebo více provozních účtů, tabulku doplňte.

Číslo účtu	Druh účtu
	zvláštní účet vedený podle § 17a odst. 2 písm. a) zákona o sdružování
	mzdový účet vedený § 17a odst. 2 písm. b) zákona o sdružování
	volební účet vedený § 17a odst. 2 písm. c) zákona o sdružování
	provozní účet vedený podle § 17a odst. 2 písm. d) zákona o sdružování

8. Doložte splnění povinnosti dle § 16 odst. 6 zákona o volbách do Parlamentu (uvedení informace o zadavateli a zpracovateli) u následujících prvků kampaně:

Internetové stránky kandidáta P.G., zveřejněné na adrese [redacted]
Internetové stránky kandidáta M.A., zveřejněné na adrese [redacted]
Internetové stránky kandidáta L.Š., zveřejněné na adrese [redacted]
Internetové stránky kandidáta D.U., zveřejněné na adrese [redacted]
Volební noviny kandidáta P.G. „G.“
Audiovizuální materiál „P.G. do Senátu“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „P.G. do Senátu“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „P.G. do Senátu“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „P.G. do Senátu“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „P.G. do Senátu“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Grafika „Volím šťastné číslo“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupná na [redacted]
Grafika „P.G. pro náš region“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupná na [redacted]
Propagovaný příspěvek kandidáta P.G., již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek kandidáta P.G., již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek kandidáta P.G., již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek kandidáta P.G., již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek kandidáta P.G., již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek kandidáta P.G., již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek kandidáta P.G., již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek kandidáta P.G., již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek kandidáta P.G., již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek kandidáta P.G., již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek kandidáta P.G., již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek kandidáta L.Š., již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]

Propagovaný příspěvek kandidáta L.Š., již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek kandidáta L.Š., již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek kandidáta L.Š., již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek kandidáta L.Š., již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek a grafika „D.U. ...k důležitosti senátora“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „D.U. do Senátu“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „D.U. do Senátu“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek a grafika „D.U. ...k rozvoji Libína“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „D.U.“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „D.U.“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek a grafika „D.U. ...k dopravnímu propojení Českých Budějovic“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „D.U. do Senátu“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „D.U. do Senátu“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek a grafika „D.U. ...k Šumavě a Lipensku“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek a grafika „D.U.“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek a grafika „D.U. ...k energetice“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „Vyšší Brod“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „Čistička odpadních vod“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „D.U.“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „D.U.“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „D.U.“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „D.U.“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]

Audiovizuální materiál „D.U.“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „D.U.“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „D.U.“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „D.U.“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „D.U.“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]

Vzhledem ke skutečnosti, že se kontrolovaná osoba v rámci podání reagujících na oznámení o zahájení kontroly nevyjádřila k bodům 1, 4 a 8, Úřad informoval kontrolovanou osobu o pokračování kontroly a ve třech bodech ji vyzval k předložení vyžádaných podkladů a vysvětlení:

- 1) Předložte zprávu o financování volební kampaně podle § 16d odst. 3 zákona o volbách do Parlamentu pro volby do Senátu Parlamentu České republiky konané v roce 2022.
- 2) Předložte kopie písemných smluv ke všem darům a bezúplatným plněním přesahujícím výši 1.000,- Kč přijatým v roce 2022.
- 3) Doložte splnění povinnosti dle § 16 odst. 6 zákona o volbách do Parlamentu (uvedení informace o zadavateli a zpracovateli) u následujících prvků kampaně:

Internetové stránky kandidáta P.G., zveřejněné na adrese [redacted]
Internetové stránky kandidáta M.A., zveřejněné na adrese [redacted]
Internetové stránky kandidáta L.Š., zveřejněné na adrese [redacted]
Internetové stránky kandidáta D.U., zveřejněné na adrese [redacted]
Volební noviny kandidáta P.G. „G.“
Audiovizuální materiál „P.G. do Senátu“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „P.G. do Senátu“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „P.G. do Senátu“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „P.G. do Senátu“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „P.G. do Senátu“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Grafika „Volím šťastné číslo“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupná na [redacted]
Grafika „P.G. pro náš region“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupná na [redacted]

Propagovaný příspěvek kandidáta P.G., již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek kandidáta P.G., již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek kandidáta P.G., již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek kandidáta P.G., již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek kandidáta P.G., již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek kandidáta P.G., již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek kandidáta P.G., již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek kandidáta P.G., již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek kandidáta P.G., již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek kandidáta P.G., již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek kandidáta P.G., již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek kandidáta L.Š., již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek kandidáta L.Š., již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek kandidáta L.Š., již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek kandidáta L.Š., již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek kandidáta L.Š., již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek kandidáta L.Š., již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek a grafika „D.U. ...k důležitosti senátora“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „D.U. do Senátu“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „D.U. do Senátu“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek a grafika „D.U. ...k rozvoji Libína“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „D.U.“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „D.U.“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek a grafika „D.U. ...k dopravnímu propojení Českých Budějovic“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]

Audiovizuální materiál „D.U. do Senátu“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „D.U. do Senátu“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek a grafika „D.U. ...k Šumavě a Lipensku“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek a grafika „D.U.“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek a grafika „D.U. ...k energetice“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „Vyšší Brod“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „Čistička odpadních vod“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „D.U.“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „D.U.“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „D.U.“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „D.U.“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „D.U.“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „D.U.“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „D.U.“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „D.U.“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „D.U.“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]

4. Skutečnosti bez kontrolního zjištění

4.1 Rozpor mezi výdaji na volby do Senátu 2022 ve výroční finanční zprávě za rok 2022 a na volebním účtu pro financování volební kampaně do Senátu v roce 2022

V rámci analýzy podkladů pro provedení kontroly, jež měl Úřad k dispozici v rámci plnění zákonných povinností kontrolované osoby, kontrolní orgán zjistil rozpor mezi údaji ve Výroční finanční zprávě¹ za rok 2022 a údaji na volebním účtu kontrolované osoby.² Analýzou bylo zjištěno, že v části II. Výroční finanční zprávy byly uvedeny výdaje související s volbami do Senátu Parlamentu České republiky ve výši 1.382.897,41 Kč a na volebním účtu kontrolované osoby byly zjištěny výdaje na tutéž volební kampaň ve výši 1.251.039,19 Kč.

S ohledem na tuto skutečnost byla kontrolovaná osoba (bod č. 3 oznámení o zahájení kontroly) vyzvána k vysvětlení výše uvedeného rozdílu.

Dne 31.08.2024 v podání č.j. UDH-1863/2023 kontrolovaná osoba uvedla, že *„uvedené výdaje ve výroční finanční zprávě se skládají ze součtu námi uhrazených plnění, které byly ve výši 1.250.863,74 Kč a částky ve výši 132.033,67 Kč, která představuje objem nepeněžních plnění, kdy dárci hradili služby ze svých účtů a nám poskytli bezúplatný dar v hodnotě pořízených služeb. Volební účet obsahuje výdaje v hodnotě 1.251.039,19 Kč, avšak je mezi nimi i nákup domény v hodnotě 175,45 Kč, kterou ovšem duplicitně uhradil dárci, platba z našeho senátního účtu byla proto stornována a vrátila se na účet zpět. Při odečtu této platby je hodnota plnění ze senátního účtu rovna částce 1.250.863,74 Kč, jak uvádíme v odstavci výše.“*

Kontrolní orgán, po vysvětlení kontrolovanou osobou, neshledal další rozdíly mezi ve vykázaných částkách ve výroční finanční zprávě za rok 2022 a údaji na volebním účtu politického hnutí.

V rámci kontrolního bodu týkajícího se rozporu mezi výdaji na volby do Senátu 2022 uvedenými ve Výroční finanční zprávě za rok 2022 a evidovanými na volebním účtu pro financování volební kampaně do Senátu v roce 2022 Úřad konstatuje, že zjištěný rozdíl byl ze strany kontrolované osoby uspokojivě vysvětlen a kontrolní orgán neshledal další rozdíly ve vykázaných částkách ve Výroční finanční zprávě za rok 2022 a údaji na volebním účtu politického hnutí.

¹ Dostupná na <https://zpravy.udhpsch.cz/zprava/vfz2022/nez>

² <https://ib.fio.cz/ib/transparent?a=2202188493>

4.2 Kontrola splnění povinnosti dle § 17a zákona o sdružování

Politické strany a politické instituty jsou po novele provedené zákonem č. 302/2016 Sb., s účinností od 1. ledna 2017, povinny vést několik bankovních účtů podle druhu transakcí, které na nich mají/mohou být prováděny:

1. Peněžité dary a jiná peněžítá bezúplatná plnění by měly být vkládány na zvláštní účet definovaný dále v odstavci 3. Přes tento účet by měly procházet také příspěvky na činnost politické strany a na podporu činnosti politického institutu, nakolik jde o státní příspěvek, a to příspěvek, který je v posledně uvedeném případě politickému institutu poskytován právě prostřednictvím příslušné politické strany.
2. Pro finanční transakce související s pracovněprávním vztahem k politické straně jsou politické strany povinny zřídit jiný oddělený účet.
3. Další oddělený účet politické strany vedou pro prostředky, kterými budou financovat volební kampaně; volební zákony, které tento účet pro jednotlivé volby upravují (zákon č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky, zákon č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů, a zákon č. 62/2003 Sb., o volbách do Evropského parlamentu), předpokládají vedení účtu podle obdobných pravidel, jež jsou stanovena v odstavci 3; oddělený účet pro volební kampaně se samozřejmě týká jen politických stran a hnutí, neboť se politické instituty nesmí účastnit volebních kampaní. V podrobnostech vedení volebního účtu a s tím souvisejících dalších povinností politických stran je však nutno odkázat na ustanovení volebních zákonů, uvedená níže.
4. Konečně zákon předpokládá vedení běžného účtu pro všechny ostatní příjmy a výdaje.

Jak uvádí důvodová zpráva k zákonu č. 302/2016 Sb., *"povinné zřízení transparentního účtu neomezuje strany a hnutí v možnosti zřízení více transparentních účtů ani v přijímání plateb v hotovosti (zejména výběr členských příspěvků)"*. Totéž zřejmě platí i pro další typy účtů, které upravuje tento zákon; v hotovosti však mohou politické strany hradit výdaje nejvýše do částky 5 000 Kč.

S povinností politických stran a politických hnutí zřídit a vést uvedené bankovní účty souvisí i dílčí oznamovací povinnosti vůči Úřadu předvídané v odstavci 4 (ve vztahu k tzv. zvláštnímu účtu v § 17b odst. 3 zákona o sdružování), kdy jsou politické strany povinny "bez zbytečného odkladu" sdělit Úřadu "číslo nebo jiný jedinečný identifikátor" [ve smyslu § 2 odst. 3 písm. h) zákona o platebním styku] ve vztahu k účtu podle písm. d); dále oznámit "adresu internetové stránky, na které je zpřístupněn přehled platebních transakcí" na zvláštním účtu podle písm. a) § 17b odst. 3, a k výzvě Úřadu sdělit "číslo nebo jiný jedinečný identifikátor" ve vztahu k účtu podle písm. b).

V rámci oznámení o zahájení kontroly byla, s ohledem na výše uvedené, kontrolovaná osoba vyzvána (bod č. 6 a bod č. 7) k předložení kompletního výpisu z provozního účtu politického hnutí číslo [REDAKCE] za rok 2022 (elektronicky a ve strojově čitelné podobě).

V rámci kontroly splnění povinnosti v § 17a odst. 2 zákona o sdružování kontrolní orgán politické hnutí vyzval k vyplnění tabulky se seznamem veškerých čísel bankovních účtů, které kontrolovaná osoba v roce 2022 používala.

Dne 31.08.2023 v podání č.j. UDH-1863/2023 kontrolovaná osoba vyžádané kontrolním orgánem předložila. Vedle výpisů z provozního účtu byla Úřadu předložena i tabulka s uvedením čísel účtů, které byly politickým hnutím v roce 2022 používány.

Číslo účtu	Druh účtu	Poznámka
2400475602/2010	zvláštní účet vedený podle § 17a odst. 2 písm. a) zákona o sdružování	Dary
██████████	mzdový účet vedený § 17a odst. 2 písm. b) zákona o sdružování	Mzdy, v roce 2022 žádný pohyb
2202188493/2010	volební účet vedený § 17a odst. 2 písm. c) zákona o sdružování	Senát 2022
██████████	provozní účet vedený podle § 17a odst. 2 písm. d) zákona o sdružování	Běžný účet (provozní)

Kontrolní orgán provedl kontrolu předložených podkladů a nezjistil žádné sporné aspekty, které by vyžadovaly další hloubkovou kontrolu.

5. Kontrolní zjištění

5.1 Splnění povinností uvedené v § 16d odst. 5 volebního zákona

V rámci vedené kontroly kontrolní orgán konstatuje, že kontrolovaná osoba byla kandidujícím politickým hnutím ve volbách do Senátu Parlamentu České republiky ve volebním obvodu č. 10 (Český Krumlov; kandidát D.U.), ve volebním obvodu č. 16 (Beroun; kandidát M.A.), ve volebním obvodu č. 64 (Bruntál; kandidát L.Š.), ve volebním obvodu č. 73 (Frýdek-Místek; kandidát P.G.), a ve volebním obvodu č. 76 (Kroměříž; kandidátka J.Z.H.).

S ohledem na tuto skutečnost se na kontrolovanou osobou vztahovaly povinnosti, jež stanoví volební zákon. Jednou z těchto povinností je mj. i povinnost zaslat Úřadu veškeré účetnictví týkající se volební kampaně a zprávu o financování volební kampaně.

Kontrolní orgán v rámci přípravy podkladů pro provedení kontroly mj. provedl kontrolu splnění povinnosti stanovené v § 16d odst. 5 volebního zákona, podle kterého *kandidující politická strana, politické hnutí, koalice a nezávislý kandidát do 90 dnů ode dne vyhlášení celkových výsledků voleb zašlou Úřadu veškeré účetnictví týkající se volební kampaně a zprávu o financování volební kampaně podepsanou osobou oprávněnou jednat jménem kandidující politické strany nebo politického hnutí nebo, jde-li o koalici, podepsanou osobami oprávněnými jednat jménem všech politických stran a politických hnutí zastoupených v koalici, nebo nezávislým kandidátem.*

Volby do Senátu Parlamentu České republiky se konaly ve dnech 23. a 24.09.2022 (první kolo) a 30.09.2022 a 01.10.2022 (druhé kolo). Celkové výsledky voleb byly vyhlášeny dne 03.10.2022. Lhůta pro zaslání zprávy o financování volební kampaně a účetnictví týkajícího se volební kampaně uplynula dne 02.01.2023. Kontrolní orgán v rámci přípravy podkladů pro provedení kontroly mj. zjistil, že kontrolovaná osoba tuto povinnost nesplnila, a to ani poté, co za porušení předmětné povinnosti byla ze strany Úřadu sankcionována.³

S ohledem na výše uvedené byla kontrolovaná osoba v rámci bodu 1 a bodu 2 oznámení o zahájení kontroly vyzvána k předložení veškerého volebního účetnictví vedeného podle § 16b odst. 2 volebního zákona a k předložení zprávy o financování volební kampaně podle § 16d odst. 3 volebního zákona.

Veškeré účetnictví týkající se volební kampaně kontrolovaná osoba dodala v rámci podání ze dne 31.08.2023, č.j. UDH-1863/2023. Kontrolnímu orgánu byly předloženy faktury, hlavní kniha vedená analyticky, kniha závazků, soupis dokladů, účetní deník, účtová osnova, výsledovka analyticky a zálohové faktury.

Zprávu o financování volební kampaně kontrolovaná osoba Úřadu zaslala až na základě opětovné výzvy k předložení podkladů ze dne 19.09.2023, č.j. UDH-1910/2023.

³ Příkaz ze dne 28.02.2023, č.j. UDH-650/2023, právní moc 21.03.2023.

V rámci předmětného kontrolního bodu kontrolní orgán konstatuje, že kontrolovaná osoba povinnost uvedenou v § 16d odst. 5 volebního zákona nesplnila, neboť v zákonné lhůtě zprávu o financování volební kampaně a veškeré účetnictví týkající se volební kampaně nepředložila. Na tomto faktu nemění nic ani skutečnost, že zákonem předvídané podklady byly od kontrolované osoby předloženy v souvislosti s vedenou kontrolou.

5.2 Splnění povinnosti podle § 18 odst. 5 zákona o sdružování

Zákon o sdružování, konkrétně jeho § 18 odst. 5, ukládá politickým stranám ještě jednu povinnost, a to přijímat dary nebo jiná bezúplatná plnění, jejichž výše nebo obvyklá cena "přesahuje částku 1 000 Kč", pouze "na základě písemné smlouvy".

Kontrolní orgán se v rámci vedené kontroly zaměřil i na plnění výše uvedené povinnosti a kontrolovanou osobu v bodě č. 4 oznámení o zahájení kontroly kontrolovanou osobu vyzval k předložení kopií písemných smluv ke všem darům a bezúplatným plněním přesahující výši 1.000,-Kč přijatým v roce 2022.

Kontrolovaná osoba ve svém podání č.j. UDH-1863/2023 ze 31.08.2023 Úřadu sdělila, že *„aktuálně zajišťujeme veškeré požadované podklady. Omlouváme se za prodlení, čekáme na reakci kolegů z regionů, kteří se na přípravě podílejí a v období letních prázdnin nebylo v našich silách vše zajistit s předstihem a včas.“*

S ohledem na skutečnost, že kontrolovaná osoba se k výše uvedenému kontrolnímu bodu ve výše uvedeném podání explicitně nevyjádřila, kontrolní orgán ji přípisem ze dne 19.09.2023, č.j. UDH-1910/2023, informoval o pokračování kontroly a ve třech bodech ji vyzval k předložení vyžádaných podkladů a vysvětlení, mj. i k předložení výše uvedených podkladů pro provedení kontroly.

Kontrolovaná osoba na opětovnou výzvu k předložení vyžádaných podkladů reagovala dne 21.10.2023 pod č.j. UDH-2149/2023, kdy kontrolnímu orgánu dodala darovací smlouvy. *„Naskenované kopie písemných smluv k darům a bezúplatným plněním přesahujícím výši 1.000,- Kč přijatým politickým hnutím NEZÁVISLÍ v roce 2022 byly ve formátu PDF zaslány do datové schránky úřadu. Přílohou tohoto dopisu je darovací smlouva s panem D.U., která byla ze zaslání souboru omylem odstraněna.“* Kontrolní orgán provedl komparaci předložených darovacích smluv s údaji dostupnými ze zprávy o financování volební kampaně týkající se voleb do Senátu Parlamentu České republiky v roce 2022 a údaji dostupnými z Výroční finanční zprávy za rok 2022. Na základě této komparace dospěl kontrolní orgán k závěru, že kontrolovaná osoba nepředložila darovací smlouvy týkající se bezúplatného plnění na částku 17.281,22 Kč a na částku 12.100,-Kč.

Částku ve výši 17.281,-Kč měla podle informací ze zprávy o financování volební kampaně poskytnout dne 06.09.2022 obchodní společnost KLIMA-MAKAY s.r.o., IČ 03045137, se sídlem Jesenická 791/20, 79201 Bruntál. Z výroční finanční zprávy pak vyplývá, že bezúplatné plnění spočívalo v tisku letáků.

Částku ve výši 12.100,-Kč měla podle informací ze zprávy o financování volební kampaně poskytnout dne 06.09.2022 obchodní společnost KARLA spol. s r.o., IČ 14613182, se sídlem Zahradní 2004/46d, 79201 Bruntál. Z výroční finanční zprávy pak vyplývá, že bezúplatné plnění spočívalo v tisku letáků.

Tím, že kontrolovaná osoba přijala bezúplatné plnění ve výši 17.281,-Kč od obchodní společnosti KLIMA-MAKAY s.r.o., IČ 03045137, se sídlem Jesenická 791/20, 79201 Bruntál a ve výši 12.100,-Kč od obchodní společnosti KARLA spol. s r.o., IČ 14613182, se sídlem Zahradní 2004/46d, 79201 Bruntál bez písemné smlouvy, porušila § 18 odst. 5 zákona o sdružování.

5.3 Kontrola darů a bezúplatných plnění přijatých v roce 2022, které byly přijaty v rozporu se zákonem

V bodě 5 oznámení o zahájení kontroly byla kontrolovaná osoba vyzvána k předložení seznamu darů a bezúplatných plnění přijatých v roce 2022, které byly následně kvalifikovány jako přijaté v rozporu se zákonem a jako takové je nebo jejich hodnotu kontrolovaná osoba vrátila dárci nebo odvedla do státního rozpočtu. Kontrolní orgán dále kontrolovanou osobu vyzval k předložení výpisů z účtů s vyznačenými předmětnými vratkami.

Dle § 18 odst. 1 zákona o sdružování nesmějí strany a hnutí „*přijmout dar nebo jiné bezúplatné plnění*“

- a) od státu, nestanoví-li tento zákon jinak,*
- b) od příspěvkové organizace,*
- c) od obce, městské části, městského obvodu a kraje,*
- d) od dobrovolného svazku obcí,*
- e) od státního podniku a právnické osoby s majetkovou účastí státu nebo státního podniku, jakož i od osoby, na jejímž řízení a kontrole se podílí stát; to neplatí, nedosahuje-li majetková účast státu nebo státního podniku 10 %,*
- f) od právnické osoby s majetkovou účastí kraje, obce, městské části nebo městského obvodu; to neplatí, nedosahuje-li majetková účast 10 %,*
- g) od obecně prospěšné společnosti, politického institutu a ústavu,*
- h) z majetku svěřenského fondu,*
- i) od jiné právnické osoby, stanoví-li tak jiný právní předpis,*
- j) od zahraniční právnické osoby s výjimkou politické strany a fundace zřízené k veřejně prospěšné činnosti,*

k) od fyzické osoby, která není státním občanem České republiky; to neplatí, jedná-li se o osobu, která má právo volit na území České republiky do Evropského parlamentu.“

Výše uvedený § 18 odst. 1 zákona o sdružování svým předmětem regulace navazuje na úpravu v § 17 odst. 8 zákona o sdružování obsahující výčet dovolených příjmů politických stran, včetně příjmů ze soukromých zdrojů, jenž je zde doplňován a konkretizován, když jednak vypočítává, které dary a bezúplatná plnění politických stran jsou zakázány, jednak pro ostatní "povolené" dary a bezúplatná plnění stanoví pravidla a podmínky (limity), včetně úpravy postupu v případě jejich nedodržení.

Dne 31.08.2024 v podání č.j. UDH-1863/2023 kontrolovaná osoba uvedla, že *„jsme žádný z darů a bezúplatných plnění nekvalifikovali jako přijaté v rozporu se zákonem a žádné jsme nebyli nuceni vrátet.“*

V rámci předmětného kontrolního bodu a s ohledem na skutečnosti popsané v předchozím bodě kontrolní orgán konstatuje, že politické hnutí přijalo bezúplatné plnění ve výši 17.281,-Kč (tisk letáků) a ve výši 12.100,-Kč (tisk letáků) v rozporu s § 18 odst. 5 zákona o sdružování. Tím, že na tato bezúplatná plnění nebyla uzavřena písemná smlouva, došlo k jeho přijetí v rozporu se zákonem.

V § 18 odst. 3 zákona o sdružování je relativně podrobně upraven proces vrácení daru či jiného bezúplatného plnění obdarovanou politickou stranou dárci (poskytovateli) v případě, že byly poskytnuty v rozporu se zákonem o sdružování, tedy i v případech, kdy politická strana nebo hnutí přijaly dar nebo bezúplatné plnění nad 1.000 Kč bez písemné smlouvy.

Politické strany, které přijaly dar nebo jiné bezúplatné plnění v rozporu s tímto zákonem, jsou povinny vrátit jej dárci, a to nejpozději do 1. dubna následujícího po roce, ve kterém jej získaly, tj. v termínu, ve kterém jsou také povinny předložit výroční finanční zprávu; v té době by již měly mít výsledky svého hospodaření postaveny najisto (to byla také motivace stanovení tohoto termínu novelou provedenou zákonem č. 340/2000 Sb.). Nemohou-li vrátit dar nebo jiné bezúplatné plnění, protože to prostě není možné (například u některých věcných darů a v případech, kdy předmětem plnění byla služba), jsou povinny odvést odpovídající částku do státního rozpočtu.

Kontrolní orgán konstatuje, že tím, že kontrolovaná osoba nevrátila bezúplatné plnění poskytovatelům – společností KLIMA-MAKAY s.r.o., IČ 03045137, a společností KARLA spol. s r.o., IČ 14613182, resp. tím, že peněžní částky odpovídající přijatým bezúplatným plněním neodvedla do státního rozpočtu do 01.04.2023, došlo k porušení § 18 odst. 3 zákona o sdružování.

5.4 Splnění povinnosti podle § 16 odst. 6 volebního zákona

Vedení volební kampaně tak, jak je v současné době upraveno ve volebním zákoně, klade důraz zejména na její transparentnost. Jedním z mechanismů, které mají transparentnost volební kampaně zajistit, je označování propagace nebo volební agitace šířené prostřednictvím komunikačních médií informací o jejich zadavateli a zpracovateli; to platí obdobně i pro využití velkoplošných zařízení a sdělení v neprospěch kterékoliv kandidující politické strany, politického hnutí nebo koalice, jejich kandidáta nebo nezávislého kandidáta. Kandidující politické strany, politická hnutí, koalice nebo nezávislý kandidát jsou povinni označit svým názvem nebo zkratkou, v případě nezávislého kandidáta svým jménem a příjmením, jimi využitě prostředky volební kampaně. Registrované třetí osoby jsou povinny jimi využitě prostředky volební kampaně označit názvem, zkratkou nebo jménem a příjmením a evidenčním číslem registrované třetí osoby přiděleným Úřadem.

Zadavatelem je osoba (fyzická či právnická), která si objednala daný prostředek volební kampaně, tedy obvykle kandidující politická strana (hnutí), koalice, jejich kandidát, nezávislý kandidát, kandidát na funkci prezidenta, podporovatel, registrovaná třetí osoba apod. Volební propagace musí obsahovat jméno a příjmení fyzické nebo název právnické osoby, případně název koalice (ačkoliv nemá právní subjektivitu), která vytvoření propagace zadala. Toto označení by se v zájmu transparentnosti nemělo v průběhu kampaně měnit. U složitých či dlouhých názvů, které by nepřiměřeně zasahovaly do obsahu samotné propagace, se uvede zkratka (v případě koalic lze například použít zkratku přidělenou Českým statistickým úřadem po registraci listin).

Zpracovatelem je ten, u koho byl prostředek objednan, kdo volební kampaň vytvořil a u koho byla objednávka vyfakturována, tzn. autor podoby daného prostředku kampaně (webové stránky, billboard, plakát, video spot aj.). Uvede se jméno a příjmení fyzické nebo název právnické osoby. Typicky se jedná o reklamní a PR agentury, firmy poskytující poradenství v oblasti volebních kampaní nebo se podílející na jejich realizaci. Naopak zpracovatelem není vlastník nástroje, jakým je daný prostředek šířen (např. majitel plakátové plochy, majitel billboardu, provozovatel rozhlasového vysílání apod.). V případě, že se na podobě propagačního materiálu podílí více samostatných subjektů (samostatný fotograf, grafik, copywriter atp.), uvede se jako zpracovatel ten, jehož podíl na podobě materiálu byl největší.

Ačkoliv zákon o formě, jakou tyto informace mají být uvedeny, nehovoří, je vhodné uvést tyto informace u vizuálních forem agitace takovou barvou a velikostí písma, aby byly pro běžného konzumenta dobře čitelné. Důležité je také pamatovat na vhodné umístění textu: řada billboardů, citylightů, vitrín a podobně má instalovaný rám, který informaci uvedenou při samotném okraji sdělení zakryje. Videá na sociálních sítích mohou být na začátku a na konci překryta reklamními či jinými sděleními. U zvukových forem propagace musí být informace sdělena srozumitelně.

Kontrolní orgán se v rámci vedené kontroly mj. zaměřil i na řádné označení prvků volební kampaně informací o zadavateli a zpracovateli. Kontrolovaná osoba byla

v bodě 8 oznámení o zahájení kontroly vyzvána k doložení splnění povinnosti podle § 16 odst. 6 volebního zákona u následujících prvků kampaně:

Internetové stránky kandidáta P.G., zveřejněné na adrese [redacted]
Internetové stránky kandidáta M.A., zveřejněné na adrese [redacted]
Internetové stránky kandidáta L.Š., zveřejněné na adrese [redacted]
Internetové stránky kandidáta D.U., zveřejněné na adrese [redacted]
Volební noviny kandidáta P.G. „G.“.
Audiovizuální materiál „P.G. do Senátu“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „P.G. do Senátu“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „P.G. do Senátu“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „P.G. do Senátu“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „P.G. do Senátu“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Grafika „Volím šťastné číslo“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupná na [redacted]
Grafika „P.G. pro náš region“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupná na [redacted]
Propagovaný příspěvek kandidáta P.G., již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek kandidáta P.G., již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek kandidáta P.G., již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek kandidáta P.G., již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek kandidáta P.G., již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek kandidáta P.G., již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek kandidáta P.G., již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek kandidáta P.G., již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek kandidáta P.G., již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek kandidáta P.G., již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek kandidáta L.Š., již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]

Propagovaný příspěvek kandidáta L.Š., již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek kandidáta L.Š., již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek kandidáta L.Š., již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek kandidáta L.Š., již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek a grafika „D.U. ...k důležitosti senátora“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „D.U. do Senátu“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „D.U. do Senátu“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek a grafika „D.U. ...k rozvoji Libína“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „D.U.“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „D.U.“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek a grafika „D.U. ...k dopravnímu propojení Českých Budějovic“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „D.U. do Senátu“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „D.U. do Senátu“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek a grafika „D.U. ...k Šumavě a Lipensku“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek a grafika „D.U.“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek a grafika „D.U. ...k energetice“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „Vyšší Brod“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „Čistička odpadních vod“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „D.U.“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „D.U.“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „D.U.“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „D.U.“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]

Audiovizuální materiál „D.U.“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [REDACTED]
Audiovizuální materiál „D.U.“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [REDACTED]
Audiovizuální materiál „D.U.“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [REDACTED]
Audiovizuální materiál „D.U.“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [REDACTED]
Audiovizuální materiál „D.U.“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [REDACTED]

Kontrolovaná osoba ve svém podání č.j. UDH-1863/2023 ze 31.08.2023 Úřadu sdělila, že „*aktuálně zajišťujeme veškeré požadované podklady. Omlouváme se za prodlení, čekáme na reakci kolegů z regionů, kteří se na přípravě podílejí a v období letních prázdnin nebylo v našich silách vše zajistit s předstihem a včas.*“

S ohledem na skutečnost, že kontrolovaná osoba se k výše uvedenému kontrolnímu bodu nevyjádřila, kontrolní orgán ji přípisem ze dne 19.09.2023, č.j. UDH-1910/2023, informoval o pokračování kontroly a ve třech bodech ji vyzval k předložení vyžádaných podkladů a vysvětlení, mj. i k předložení výše uvedených podkladů pro provedení kontroly.

Kontrolovaná osoba na opětovnou výzvu k předložení vyžádaných podkladů reagovala dne 21.10.2023 pod č.j. UDH-2149/2023, kdy kontrolnímu orgánu část vyžádaných podkladů zaslala.

5.4.1 Kontrola internetových stránek P.G.

Ke splnění povinnosti v § 16 odst. 6 volebního zákona v případě internetových stránek P.G., zveřejněné na adrese [REDACTED] politické hnutí dodalo níže uvedený podklad zachycující splnění předmětné povinnosti:

Informace o zadavateli a zpracovateli se nachází, dle předloženého podkladu od kontrolované osoby, v zápatí internetové stránky. Kontrolní orgán však k tomu dílčímu bodu kontroly sděluje, že internetové stránky, jejichž screenshot předložila kontrolovaná osoba dne 21.10.2023 jako podklad pro provedení kontroly, byly dodatečně upraveny, neboť v době přípravy podkladů ze strany Úřadu, tedy dne 30.05.2023, internetové stránky kandidáta kontrolované osoby informaci o zadavateli a zpracovateli podle § 16 odst. 6 volebního zákona neobsahovaly.

Kontrolní orgán provedl dne 30.05.2023 hloubkovou kontrolu internetových stránek P.G. a ty zarchivoval (viz screenshoty uvedené níže).

Z výše uvedených printscreenů opatřených kontrolním orgánem dne 30.05.2023 je patrné, že internetové stránky P.G. informaci o zadavateli a zpracovateli dle § 16 odst. 6 volebního zákona neobsahovaly. Výše uvedené lze také ověřit náhledem na internetový archiv [REDACTED], kde je patrné, že stránky informaci o zadavateli a zpracovateli neobsahovaly ani v září roku 2022, tedy v době probíhající volební kampaně do Senátu Parlamentu České republiky v roce 2022.

Kontrolní orgán se v kontextu porušení předmětné povinnosti také zabýval přičitatelností jejího porušení. Kontrolní orgán uvádí, že ač nelze z obsahu výše uvedených internetových stránek dovodit osoby zadavatele a zpracovatele, Úřad v rámci přičitatelnosti vycházel z kontrolovanou osobou předložených, dodatečně upravených podkladů, kde je jako osoba zadavatele i zpracovatele uvedeno politické hnutí.

Tím, že internetové stránky P.G., kandidáta kontrolované osoby v rámci voleb do Senátu Parlamentu České republiky v roce 2022, nebyly označeny informací o zadavateli a zpracovateli, došlo k porušení § 16 odst. 6 volebního zákona.

5.4.2 Volební noviny kandidáta kontrolované osoby P.G. „G.“

V kontextu vedení volební kampaně se kontrolní orgán dále zaměřil na volební noviny kandidáta kontrolované osoby P.G., tzv. G. Ke splnění povinnosti v § 16 odst. 6 volebního zákona v případě volebních novin politické hnutí dne 22.10.2023 pod č.j. UDH-2153/2023 sdělilo, že oslovili agenturu, „*kteřá pro pana G. realizovala kampaň. Přiznali nám, že informace o zadavateli a zhotoviteli první fyzické výtisky novin neobsahovaly, následně došlo k doplnění. Aktuálně ovšem neumíme prokázat, vyžádali jsme doložení elektronické verze novin a jakmile budeme mít k dispozici, obratem jsme schopni zaslat Vám k náhledu.*“

Do dne vydání protokolu však kontrolovaná osoba konkrétnější informace Úřadu nesdělila.

K předmětným volebním novinám kontrolní orgán sděluje, že mimo první fyzické výtisky (dle sdělení kontrolované osoby) informaci o zadavateli a zpracovateli neobsahovala ani online verze, která byla sdílena na facebookovém profilu P.G. (publikována P.G. dne 14.09.2022).

V případě posouzení splnění povinnosti stanovené v § 16 odst. 6 volebního zákona, tedy povinnosti zveřejnit informaci o zadavateli a zpracovateli ve volebních novinách kandidáta kontrolované osoby P.G., kontrolní orgán uvádí, že je bezpředmětné, zda následující výtisky tyto informace obsahovaly, neboť k porušení předmětného ustanovení došlo již absencí zákonem předvídaných informací v prvním výtisku volebních novin i v online verzi sdílené na facebookovém profilu P.G.

Tím, že volební noviny P.G., „G.“, kandidáta kontrolované osoby v rámci voleb do Senátu Parlamentu České republiky v roce 2022, nebyly označeny informací o zadavateli a zpracovateli, došlo k porušení § 16 odst. 6 volebního zákona.

5.4.3 Kontrola internetových stránek M.A.

Ke splnění povinnosti v § 16 odst. 6 volebního zákona v případě internetových stránek M.A., zveřejněné na adrese [REDACTED] politické hnutí dodalo níže uvedený podklad zachycující splnění předmětné povinnosti:

Informace o zadavateli a zpracovateli se nachází, dle předloženého podkladu od kontrolované osoby, na podstránce „kontakt“. Kontrolní orgán však k tomu dílčímu bodu kontroly sděluje, že internetové stránky, jejichž screenshot předložila kontrolovaná osoba dne 21.10.2023 jako podklad pro provedení kontroly, byly dodatečně upraveny, neboť v době přípravy podkladů ze strany Úřadu, tedy dne 30.05.2023, internetové stránky kandidáta kontrolované osoby informaci o zadavateli a zpracovateli podle § 16 odst. 6 volebního zákona neobsahovaly.

Kontrolní orgán provedl dne 30.05.2023 hloubkovou kontrolu internetových stránek M.A. a ty zarchivoval (viz screenshoty uvedené níže).

Z výše uvedených screenshotů opatřených kontrolním orgánem dne 30.05.2023 je patrné, že internetové stránky M.A. informaci o zadavateli a zpracovateli dle § 16 odst. 6 volebního zákona neobsahovaly. Výše uvedené lze také ověřit náhledem na internetový archiv [REDACTED], kde je patrné, že stránky informaci o zadavateli a zpracovateli neobsahovaly ani v září roku 2022, tedy v době probíhající volební kampaně do Senátu Parlamentu České republiky v roce 2022.

Kontrolní orgán se v kontextu porušení předmětné povinnosti také zabýval přičitatelností jejího porušení. Kontrolní orgán uvádí, že ač nelze z obsahu výše uvedených internetových stránek dovodit osoby zadavatele a zpracovatele, Úřad v rámci přičitatelnosti vycházel z kontrolovanou osobou předložených, dodatečně upravených podkladů, kde je jako osoba zadavatele i zpracovatele uvedeno politické hnutí.

Tím, že internetové stránky M.A., kandidáta kontrolované osoby v rámci voleb do Senátu Parlamentu České republiky v roce 2022, nebyly označeny informací o zadavateli a zpracovateli, došlo k porušení § 16 odst. 6 volebního zákona.

6. Další skutečnosti zjištěné v rámci kontroly

6.1 Kontrola prvků volební kampaně vedené na sociální síti Facebook

V rámci analýzy volební kampaně kontrolované osoby byla ze strany Úřadu prověřena činnost jednotlivých kandidátů na sociální síti Facebook. Kontrolní orgán se zaměřil na informace poskytující tzv. knihovna reklam na facebookový profilech kandidátů.

Internetové stránky kandidáta P.G., zveřejněné na adrese [REDACTED]
Internetové stránky kandidáta M.A., zveřejněné na adrese [REDACTED]
Internetové stránky kandidáta L.Š., zveřejněné na adrese [REDACTED]
Internetové stránky kandidáta D.U., zveřejněné na adrese [REDACTED]
Volební noviny kandidáta P.G. „G.“.
Audiovizuální materiál „P.G. do Senátu“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [REDACTED]
Audiovizuální materiál „P.G. do Senátu“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [REDACTED]
Audiovizuální materiál „P.G. do Senátu“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [REDACTED]
Audiovizuální materiál „P.G. do Senátu“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [REDACTED]
Audiovizuální materiál „P.G. do Senátu“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [REDACTED]
Grafika „Volím šťastné číslo“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupná na [REDACTED]
Grafika „P.G. pro náš region“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupná na [REDACTED]
Propagovaný příspěvek kandidáta P.G., již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [REDACTED]
Propagovaný příspěvek kandidáta P.G., již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [REDACTED]
Propagovaný příspěvek kandidáta P.G., již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [REDACTED]
Propagovaný příspěvek kandidáta P.G., již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [REDACTED]
Propagovaný příspěvek kandidáta P.G., již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [REDACTED]
Propagovaný příspěvek kandidáta P.G., již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [REDACTED]
Propagovaný příspěvek kandidáta P.G., již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [REDACTED]
Propagovaný příspěvek kandidáta P.G., již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [REDACTED]
Propagovaný příspěvek kandidáta P.G., již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [REDACTED]

Propagovaný příspěvek kandidáta P.G., již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek kandidáta L.Š., již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek kandidáta L.Š., již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek kandidáta L.Š., již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek kandidáta L.Š., již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek kandidáta L.Š., již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek a grafika „D.U. ...k důležitosti senátora“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „D.U. do Senátu“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „D.U. do Senátu“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek a grafika „D.U. ...k rozvoji Libína“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „D.U.“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „D.U.“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek a grafika „D.U. ...k dopravnímu propojení Českých Budějovic“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „D.U. do Senátu“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „D.U. do Senátu“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek a grafika „D.U. ...k Šumavě a Lipensku“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek a grafika „D.U.“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Propagovaný příspěvek a grafika „D.U. ...k energetice“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „Vyšší Brod“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „Čistička odpadních vod“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „D.U.“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]
Audiovizuální materiál „D.U.“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [redacted]

Audiovizuální materiál „D.U.“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [REDACTED]
Audiovizuální materiál „D.U.“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [REDACTED]
Audiovizuální materiál „D.U.“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [REDACTED]
Audiovizuální materiál „D.U.“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [REDACTED]
Audiovizuální materiál „D.U.“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [REDACTED]
Audiovizuální materiál „D.U.“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [REDACTED]
Audiovizuální materiál „D.U.“, již neaktivní, v knihovně reklam dostupný na [REDACTED]

Informaci o zadavateli a zpracovateli podle § 16 odst. 6 volebního zákona není třeba uvádět u textových příspěvků („postů“), nicméně audiovizuální prvky (fotografie, videa, případně audionahrávky), které naplňují znaky kampaně, informaci o zadavateli a zpracovateli podle § 16 odst. 6 volebního zákona obsahovat mají.

Podstatou sociálních sítí je vedle prezentace toho, komu daný profil patří nebo kdo ho spravuje (např. strana, kandidát, třetí osoba), také možnost sdílení publikovaného obsahu („postů“) dalšími uživateli. Každý „post“ převzatý jiným uživatelem sítě (tedy viditelný na jeho profilu, timeline, „zdi“ a podobně) však obsahuje informaci o tom, odkud byl převzat. Je tedy možné se proklikem dostat na profil dané strany, kandidáta či registrované třetí osoby atp.

Jiná situace je u obrázků, fotografií, videí či audio nahrávek – ty lze vkládat do jiných internetových stránek či stáhnout a dál šířit jinými způsoby. Proto musí mít všechny grafické a audiovizuální prostředky volební kampaně v sobě zakomponovanou informaci o zadavateli a zpracovateli (povinným údajem je také zkratka či název strany, respektive identifikace registrované třetí osoby). Úřad si je vědom toho, že i textové příspěvky lze zkopírovat a publikovat mimo prostředí sociálních sítí, v tomto případě by však uvádění zadavatele a zpracovatele bylo poněkud nadbytečné, neboť není v možnostech kandidujících subjektů či kohokoliv jiného ovlivnit, aby takový šířitel spolu s textem zkopíroval i zákonem požadovanou informaci.

V případě videí se musejí povinné informace uvést formou titulku nejlépe na začátku nebo na konci videa. V případě audio nahrávek musí být tyto informace sděleny ústně. Jedná-li se o živý přenos (streamování), do kterého není možné vkládat titulky, uvede se informace o zadavateli a zpracovateli na stránce či platformě, na níž je přenos přístupný (například v popisu události). Titulek se zpětně doplní až do záznamu, pokud je možné jeho spuštění či stažení mimo stránku či platformu, kde byl živý přenos vysílán a kde je informace uvedena.

V běžném „online“ životě sdílejí kandidující subjekty také fotografie či další materiály pořízené veřejností (typicky fotky kandidáta pořízené ve veřejném prostoru, z debat, volebních mítinků atp.). Informace o zadavateli a zpracovateli by měla být umístěna

alespoň do takových sdílených či přejímaných materiálů, které podobou a zpracováním naplňují znaky kampaně včetně úplatnosti (tedy se za ně obvykle platí).

Kontrolovaná osoba byla vyzvána k doložení podkladů dokládající splnění povinnosti podle § 16 odst. 6 volebního zákona u výše uvedených prvků volební kampaně vedené na sociální síti Facebook. Kontrolovaná osoba se však vyjádřila pouze k prvkům volební kampaně vedené na facebookovém profilu kandidáta P.G., kdy uvedla, že „kandidát nezveřejňoval příspěvky na facebooku prostřednictvím placeného účtu politického hnutí NEZÁVISLÍ, neměli jsme tedy přímý vliv na obsah informací a reklam. Tyto realizovala z pověření kandidáta agentura pana M.D., který své služby fakturoval. U reklamy je uvedeno jeho jméno jako plátce reklamy, přičemž podle sdělení firmy každý status na facebooku odkazoval na webovou stránku [REDAKCE] která informace o zadavateli a zhotoviteli obsahovala.“

Kontrolní orgán sdělení kontrolované osoby posoudil, a to i náhledem na informace o úhradách jednotlivých placených volebních postů, a zjistil, že nejen v případě P.G., ale i v případě dalších kandidátů kontrolované osoby, jejichž volební posty byly předmětem kontroly (tj. D.U. a L.Š.), nebyly sponzorované příspěvky hrazeny kontrolovanou osobou.

Zadavatelem je osoba (fyzická či právnická), která si objednala daný prostředek volební kampaně, tedy obvykle kandidující politická strana (hnutí), koalice, jejich kandidát, nezávislý kandidát, kandidát na funkci prezidenta, podporovatel, registrovaná třetí osoba apod. Volební propagace musí obsahovat jméno a příjmení fyzické nebo název právnické osoby, případně název koalice (ačkoliv nemá právní subjektivitu), která vytvoření propagace zadala. Toto označení by se v zájmu transparentnosti nemělo v průběhu kampaně měnit. U složitých či dlouhých názvů, které by nepřiměřeně zasahovaly do obsahu samotné propagace, se uvede zkratka (v případě koalic lze například použít zkratku přidělenou Českým statistickým úřadem po registraci listin).

Zpracovatelem je ten, u koho byl prostředek objednán, kdo volební kampaň vytvořil a u koho byla objednávka vyfakturována, tzn. autor podoby daného prostředku kampaně (webové stránky, billboard, plakát, video spot aj.). Uvede se jméno a příjmení fyzické nebo název právnické osoby. Typicky se jedná o reklamní a PR agentury, firmy poskytující poradenství v oblasti volebních kampaní nebo se podílející na jejich realizaci. Naopak zpracovatelem není vlastník nástroje, jakým je daný prostředek šířen (např. majitel plakátové plochy, majitel billboardu, provozovatel rozhlasového vysílání apod.). V případě, že se na podobě propagačního materiálu podílí více samostatných subjektů (samostatný fotograf, grafik, copywriter atp.), uvede se jako zpracovatel ten, jehož podíl na podobě materiálu byl největší⁴

Tím, že nebyly prvky volební kampaně vedené na sociální síti Facebook označeny informací o zadavateli a zpracovateli, došlo k porušení § 16 odst. 6 volebního zákona, a to ze strany jednotlivých kandidátů kontrolované osoby, kteří zveřejnění volebních postů za úplatu zadali.

⁴ K pojmům zadavatel a zpracovatel blíže zde - <https://pruvodce.udh.gov.cz/?docs=zadavatel>

7. Shrnutí

Kontrolní orgán vedl vůči kontrolované osobě kontrolu podle příslušných ustanovení kontrolního řádu. Předmět kontroly byl uveden v kapitole 1, chronologický průběh kontroly byl popsán v kapitole 2. V kapitole 3 kontrolní orgán rekapituloval rozsah kontroly, vč. popisu jejích jednotlivých bodů a příslušné konkretizace. V kapitole 4 byly konstatovány skutečnosti, u nichž kontrolní orgán neshledal porušení právních předpisů a v kapitole 5 byla popsána zjištěná porušení právních předpisů.

Poučení

Proti výše uvedeným kontrolním zjištěním může kontrolovaná osoba podle § 13 kontrolního řádu podat u Úřadu písemně (prostřednictvím poštovní přepravy, datovou zprávou či e-mailem se zaručeným elektronickým podpisem) ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení protokolu o kontrole námitky, z nichž musí být zřejmé, proti jakému kontrolnímu zjištění směřují, a musí obsahovat odůvodnění nesouhlasu s tímto kontrolním zjištěním.

A.P.
vedoucí kontrolní skupiny